

AZ EGYHÁZ EGYSÉGE ÉS AZ EGYHÁZAK VILÁGTANÁCSA.

A XX. században Jézus Krisztus egyházait legmélyebben érintő mozgalom az ökumenikus mozgalom. A XIX. században fokozatosan épültek ki az európai és az amerikai nagy, történelmi egyházak különböző missziói munkái Ázsia, Afrika és a Szigetvilág népei felé. Az európai és amerikai nemzetek egymással keveset törődő egyházai a missziói munkaterületen találkoztak, s találkozásukból komoly és mély problémák merültek fel. A XIX. század különböző missziói konferenciái tárgyalták ezeket a problémákat, de egyre inkább szükségessé lett egy missziói világkonferencia egybehívása.

A XIX. század második felében a különböző országokban élő egyhitvallású egyházak között kezdődött meg a kapcsolat felvétel, s ezek a kapcsolatok oda erősödtek, hogy sorra alakultak meg a nemzetközi felekezeti világszövetségek: a Presbiteri Rendszerű Egyházak Világszövetsége /Református Világszövetség/, a Nemzetközi Kongregacionalista Tanács, a Methodista Világtanács, a Baptista Világszövetség és a Lutheránus Világszövetség. / A magyar egyházak közül mindegyik tagja a maga felekezeti világszövetségének. /

A keresztyén bizonyágtétel és a misszió kérdései közül egyre élesebbé az egység kérdése vált. Már a XIX. században felelős keresztyén emberek létrehozzák az Evangéliumi Világszövetség szervezetét, amely célul a keresztyének közötti egység munkálását tűzte ki maga elé, s minden év januárja első hetében a keresztyének közötti egységért való imádkozásra hívja fel a világ keresztyéneit.

A századfordulóban különböző, missziói jellegű, felekezeti világszervek jönnek létre, amelyek működésük alapelvevé teszik Jézus főpapi imádságának a kérését: "ut omnes unum sint" = "hogymindnyájan egyek legyenek". Ilyen pld. a Keresztyén Ifjusági Egyesületek Világszövetsége, a Keresztyén Diákok Világszövetsége és a Keresztyén Leányegyesületek Világszövetsége. Azonban ezeknek a szervezeteknek az egyházhoz és az egyházakhoz való viszonya maradt rendezetlen.

Ezek az idők és szervezetek kinevelték a keresztyén egységért felelősséget hordozó személyeket. Ilyenek pl. J. Mott, a volt nagy misszionárius, a Keresztyén Diákok Világszövetségének és a Nemzetközi Missziói Tanács munkása, - H.R. Gardiner a püspöki egyházak tanácsának titkára, - Ch.H. Brent előbb filippi szigeti, majd new-yorki püspök, - W. Temple yorki, később canterbury érsek, - N. Söderblom uppsalái érsek; a híres vallástörténész, - G. Bell jelenleg is chichesteri püspök, W.A. Visser 't Hooft az Egyházak Világtanácsa jelenlegi főtitkára. A magyar egyházak munkásai közül a nemrég megboldogult Dr. Victor János teológiai professzor volt a legjelentősebb.

1910-ben Edinburghban volt keresztyén missziói világkonferencia amelyet a misszió égető kérdéseinek a megtárgyalására hívtak össze. Ezen a konferencián indult el az a teológiai tanulmányi vállalkozás, amely a keresztyén egyházak közötti egység kérdésével foglalkozott, s amelyből a "Hit és Egyházszervezeti" világmozgalom lett. Ez 1927-ben Lausanne-ban, 1937-ben pedig Edinburghban tartott világkonferenciát, közben pedig több kisebb tanulmányi megbeszélést.

III.

A VILÁGKERESZTYÉNSÉG UTJA

/1956. július 1-i előadás a gyülekezetek számára/

Az egyházi sajtóból bőven értesülhettünk arról, hogy 1956. július 28-tól augusztus 5-ig Magyarországon tartja ülését az Egyházak Világtanácsa Központi Bizottsága. Ismeretes a program is: július 28-án vasárnap délelőtt Budapesten a Kálvin-téri református templomban, a Deák-téri evangélikus templomban és a Nap-utcai baptista templomban lesznek ökumenikus istentiszteletek, amelyeken külföldi vendégek fognak igét hirdetni. Majd pedig Mátraházán kezdődik az Egyházak Világtanácsa Központi Bizottságának a következő vasárnapig tartó munkáulése. Ezen a világkeresztyénség mai nagy kérdéseivel fognak foglalkozni. Az ülés befejeztével néhány gyülekezetet látogathat meg, s ott igehirdetéssel szolgálnak azok közül, akik még itt lesznek, mert sokan sietnek a németországi híres u.n. "egyházi napokra".

Magyar protestáns egyházaink nagy szeretettel várják és fogadják a külföldi egyházi küldötteket, azonban jó tudnunk, hogy nem mi vagyunk a vendéglátók, mi csak a keretet adjuk az ülésezéshez, mert az Egyházak Világtanácsa vezetősége a rendezője az ülésnek, jórészt külföldi forrásból fedezik a magyarországi költségeket is. Mi az anyagilag erőtlenség, s igen messzi földről való egyházak képviselőinek költségeit fedezzük, valamint a kifejezetten általunk rendezett alkalmak és összejövetelek - komoly összeget, kb. 220.000 forintot jelentő - költségeit. Erre a célra adják ma össze a magyar protestáns egyházak gyülekezetei a perselypénzt és adják majd az ezen felüli adományokat.

Már az is érdekes, hogy honnan, a világ milyen tájáról fognak érkezni az egyházak képviselői? Legnagyobb számban természetesen az európai és amerikai egyházak küldöttei lesznek jelen, de jönnek olyan távoli vidékekről is, mint például a nyugatafrikai Aranypart, vagy Új-Zéland, Japán, India, Pakisztán, Filippi-szigetek, Ceylon, stb.

De az is érdekes, hogy milyen felekezeti emberek fognak együtt dolgozni egy héten át? Köztudomású, hogy egyedül a katolikus egyház zárkózik el mereven az egyházak összefogása és együttműködése elől, Róma nem képviselteti magát az ökumenikus gyűléseken. A protestantizmus sokszínű és sokféle árnyalatai azonban mind megtalálhatók a keresztyén egységmozgalmakban. A vendégek között lesznek különféle nemzeti egyházakban működő lutheránusok, reformátusok, itt lesznek az anglikán egyházak képviselői, baptisták, methodisták, de itt lesznek az orthodox keresztyénség és az ókatolikus egyházak képviselői is.